Stuk **611** (2005-2006) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 december 2005

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Kurt De Loor en Bart Caron en de dames Vera Van der Borght en Helga Stevens –

houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op een onderbouwd Vlaams beleid inzake schuldoverlast

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op federaal niveau bestaat er een kwantitatieve registratie van schulden via de Centrale voor kredieten aan particulieren en het Fonds ter bestrijding van overmatige schuldenlast (in het kader van de wet collectieve schuldenregeling). Uit de hoorzitting over schulden(over)last, gehouden op 8 maart 2005 in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (*Parl. St.* Vl. Parl. 2004-05, nr. 260/1) bleek de behoefte aan cijfermateriaal over schuldoverlast, in het bijzonder met betrekking tot de informatie over de mensen die in de Vlaamse Gemeenschap gebruikmaken van een erkende dienst voor schuldbemiddeling. Een deugdelijk beleid rond schuldoverlast is maar mogelijk in de mate dat het beleid over de relevante, uiteraard geanonimiseerde, informatie beschikt. Dit voorstel van decreet komt hieraan tegemoet.

Het regelgevende kader voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap wordt gevormd door het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap (BS 5 oktober 1996). Het decreet werd uitgevoerd met een besluit van de Vlaamse Regering van 25 maart 1997 (BS 30 mei 1997). Het bepaalt dat OCMW's en centra voor algemeen welzijnswerk als instelling voor schuldbemiddeling kunnen worden erkend. De erkende instellingen moeten, om erkend te blijven of om opnieuw erkend te kunnen worden, in de loop van het eerste trimester dat volgt op het einde van elk boekjaar, een jaarverslag bezorgen aan de Vlaamse Regering (artikel 9, 5°). Het decreet legt niet vast welke minimale elementen dat jaarverslag moet bevatten. Dat wordt evenmin verfijnd in het uitvoeringsbesluit.

De regelgeving bepaalt wel dat de erkende instellingen zich moeten onderwerpen aan het toezicht van de door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren en beambten (artikel 9, 6°). In het uitvoeringsbesluit is vastgelegd dat de administratie een lijst moet bijhouden van de instellingen erkend voor schuldbemiddeling (artikel 9). Ambtenaren van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn moeten ter plaatse of op basis van stukken toezien of een instelling die erkend is, de erkenningsvoorwaarden naleeft. De instellingen zijn ertoe verplicht hun medewerking te verlenen aan de uitoefening van het toezicht. Zij moeten op eenvoudig verzoek van die ambtenaren de stukken bezorgen die met de erkenning verband houden (artikel 10).

Wellicht ter uitvoering van dat administratieve toezicht kwam een omzendbrief tot stand, gericht aan de instellingen voor schuldbemiddeling. Omzendbrief WEL/99/04 van 23 april 1999 (BS 18 mei 1999) bepaalt in punt 5 het volgende over het jaarverslag: "Het is vooreerst belangrijk dat het verslag de beleidsopties van de instelling bevat. Tevens worden concrete gegevens inzake de werking verwacht, zoals openingsuren, cliëntengroep (voor wie is de instelling toegankelijk?), inbreng van en samenwerking tussen jurist (advocaat) en maatschappelijk werker. Met het oog op mogelijke bijsturing wordt tevens gevraagd om aansluitend bij het jaarverslag problemen met bepaalde reglementering/rechtspraak mee te delen". Het spreekt voor zich dat de informatie over de gebruikers die op basis daarvan middels jaarverslagen wordt aangeleverd, moeilijk te systematiseren valt.

Samenvattend: de regelgeving voorziet niet in een gestandaardiseerde registratie van beleidsrelevante informatie over mensen die een beroep doen op een erkende instelling voor schuldbemiddeling. Daardoor kan de rapportage via jaarverslagen ook niet als een echt structureel beleidsinstrument ingezet worden.

Dit voorstel van decreet komt daaraan tegemoet door in het decreet de bestaande verplichting tot het opstellen van een jaarverslag te verfijnen. Concreet betekent dat, dat het jaarverslag minstens één gestandaardiseerde registratie zal moeten bevatten over de schuldbemiddeling die in het afgesloten boekjaar werd geboden door de betreffende instelling voor schuldbemiddeling. Die gestandaardiseerde registratie moet het mogelijk maken een onderbouwd Vlaams beleid inzake schuldoverlast te voeren, zowel voor preventie als voor remediëring.

Het decreet legt de Vlaamse Regering op om de elementen van die gestandaardiseerde registratie te bepalen. De uitvoering hoeft niet veel tijd in beslag te nemen. De uitvoerende macht kan zich daarbij spiegelen aan het besluit van de regering van de Duitstalige Gemeenschap van 15 juni 2004 betreffende de schuldbemiddeling (BS 20 december 2004).

Artikel 8, §2, van het besluit bepaalt: "Om te kunnen controleren of de in artikel 3 resp. 4 van voorliggend besluit vastgelegde opdrachten vervuld worden, dienen de instellingen voor schuldbemiddeling en de referentiecentra, ten laatste op 1 april van elk jaar, bij de bevoegde afdeling van het Ministerie een omstandig verslag in over de uitvoering van de in artikel 3 resp. 4 van voorliggend besluit vastgelegde opdrachten. Het verslag bevat zowel inhoudelijke als statisti-

sche gegevens, overeenkomstig het model opgenomen in de bijlage bij voorliggend besluit." In de bijlage bij dat besluit wordt de statistische gegevensverzameling over de personen met schuldoverlast geregeld. Dat model is zeker bruikbaar voor de Vlaamse Gemeenschap.

Concreet wordt in het model gepeild naar:

1° de woonplaats van de schuldenaar, zijnde het gezinshoofd;

2° het geslacht;

3° de leeftijd;

4° de nationaliteit;

5° de gezinssamenstelling;

6° het aantal personen die onder hetzelfde dak leven;

7° het aantal kinderen ten laste;

8° de professionele situatie;

9° het feit of er loonbeslag heeft plaatsgevonden;

10° het aantal lopende verbruikskredieten;

11° het aantal lopende hypothecaire kredieten;

12° de redenen van schuldoverlast;

13° de ondernomen stappen.

Het voorstel van decreet bepaalt dat het jaarverslag een gestandaardiseerde registratie bevat met betrekking tot de geboden schuldbemiddeling. Dat impliceert dat de informatie die per cliënt ingewonnen wordt, aan de hand van het daartoe voorziene formulier/model wordt geaccumuleerd voor het geheel van het cliëntenbestand. Het spreekt voor zich dat de informatie in het jaarverslag geanonimiseerd is.

De ingevulde formulieren (per geanonimiseerde client) hoeven niet te worden bezorgd aan de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, die er eventueel wel kennis van moet kunnen nemen.

Tot slot wordt ook vastgelegd dat de Vlaamse Regering de minimale (andere) voorwaarden moet vaststellen waaraan het jaarverslag moet voldoen. Dat kunnen de facto de voorwaarden zijn die al bepaald zijn in de reeds genoemde omzendbrief.

De datum van inwerkingtreding wordt vastgesteld op 1 juni 2006.

Tom DEHAENE

Vera JANS

Kurt DE LOOR

Bart CARON

Vera VAN DER BORGHT

Helga STEVENS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 9 van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap, waarvan de bestaande tekst §1 zal vormen, wordt een §2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2. Het jaarverslag, bedoeld in §1, 5°, bevat een gestandaardiseerde registratie met betrekking tot de geboden schuldbemiddeling. De Vlaamse Regering legt door middel van een model de modaliteiten van die registratie vast.

De Vlaamse Regering bepaalt verder de minimale voorwaarden waaraan het jaarverslag moet voldoen.".

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op 1 juni 2006.

Tom DEHAENE
Vera JANS
Kurt DE LOOR
Bart CARON
Vera VAN DER BORGHT
Helga STEVENS